

Steenweg 93, Heers

Programma van Maatregelen

Auteur:

T. Van Mierlo (veldwerkleider)

Autorisatie:

X. Alma (OE/ERK/Archeoloog/2016/00094)

1 Inleiding

Het Vlaams Erfgoed Centrum heeft in oktober 2017 een archeologienota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Steenweg 93 in Heers (afb. 1 en 2). De archeologienota bestaat uit een bureauonderzoek en is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen bouw handelszaak en bijhorende parking.

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

2 Het vooronderzoek zonder of met ingreep in de bodem

2.1 Het uitgevoerde vooronderzoek

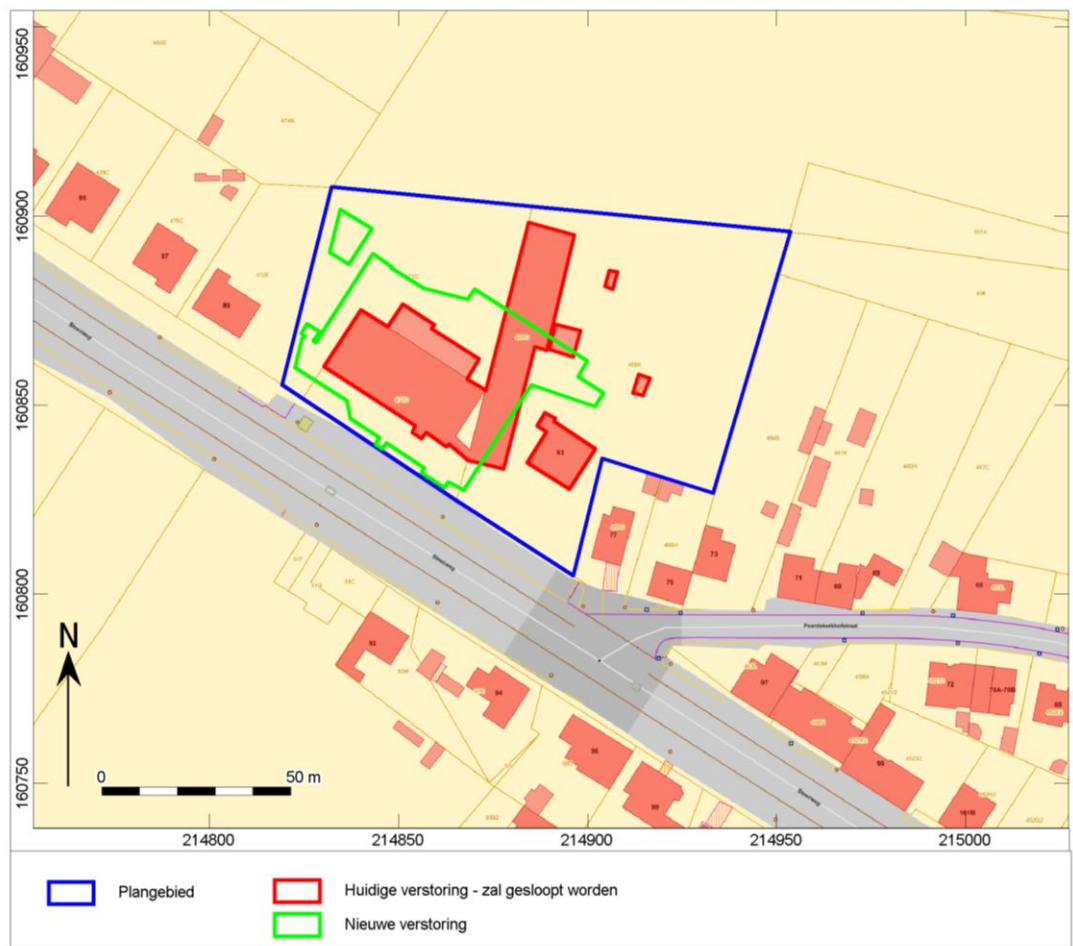
Momenteel is het plangebied voor een groot gedeelte bebouwd. De bebouwing bestaat uit een handelspand, serre en een huis. In totaal is 1860m² bebouwd. Het winkelpand heeft een verstoring van 2,57m –mv. De serre heeft een verstoring van circa 20cm –mv en het huis heeft een verstoring van 2,53m –mv. Het overige gedeelte is in gebruik als tuinzone. In deze tuinzone bevindt zich verder nog drie bijgebouwen (reeds opgenomen in de totale bebouwde zone) en een vijver. Het gehele plangebied wordt omzoomd door een bomenrij.

Binnen het plangebied zal een winkelpand met bijhorende parking en bufferbekken gerealiseerd worden. Voor deze gerealiseerd kunnen worden, worden het huidige winkelpand (serre 1) en de serre 2 en de drie bijgebouwen, gesloopt. Het bestaande huis in het oostelijke deel van het plangebied, wordt eveneens gesloopt. Op deze plaats komt er een nieuw woongehel dat geen deel uitmaakt van deze vergunningsaanvraag. De sloop zal gepaard gaan met nivellering en egalisatie. Hierdoor zal een groot gedeelte van het plangebied opgehoogd worden. Hiervoor zal de bouwvoor verwijderd worden. De geplande werkzaamheden zullen in totaal een oppervlakte van 2490m² beslaan. Eveneens zal het plangebied, ter hoogte van de nieuwe winkel en parking, opgehoogd worden tot 87,30mTAW. Het gebied, gelegen in agrarisch gebied, blijft verder nagenoeg onveranderd.

Ingreep	Verstoring	Oppervlakte	Bodemverstoring
Gebouw	30cm –mv	800m ²	0cm –mv (in ophoging)
Funderingspalen	100cm –mv	Plaatselijk	40cm –mv
Bestrating	30cm –mv	40m ²	0cm –mv (in ophoging)
Parking	30cm –mv	1602m ²	0cm –mv (in ophoging)
Stroomcabine	100cm –mv	8m ²	0cm –mv (in ophoging)
Bufferbekken	140cm –mv	91,16m ²	140cm –mv

Tabel 1. Overzicht van de geplande ingrepen.

Wanneer de huidige en nieuwe situatie vergeleken worden, zal een zone van 1223m² die momenteel onverstoord is, verstoord worden. Deze zone situeert zich voornamelijk rondom het huidige winkelpand en ten noordwesten van het huidige winkelpand (Afb. 2).

Afb. 2. Overzicht van de huidige en nieuwe situatie.

Op basis van de aardwetenschappelijke gegevens kan vastgesteld worden dat het plangebied eolische afzettingen bevat. Wanneer verder wordt gekeken en de verschillende kaarten vergeleken worden, kan vastgesteld worden dat het plangebied in een depressie, klein dalletje, gelegen is. Deze depressie is opgevuld met colluvium. Dit wordt bevestigd door de Quartairprofieltypekaart, de bodemkaart en het DTM.

De mogelijkheid bestaat dat het colluvium de eventueel aanwezige archeologische resten afgedekt heeft. De dikte van het colluvium is echter niet gekend. Op basis van de landschappelijke ligging heeft het plangebied een aantrekkelijke locatie namelijk dichtbij water. Archeologische resten daterend vanaf het Laat-Paleolithicum tot Neolithicum hebben een kans om voor te komen. Mogelijk bevinden die zich op diepere niveaus (in / onder colluvium).

Op basis van de CAI kan vastgesteld worden dat er weinig onderzoek in de omgeving is gebeurd. Er worden voornamelijk monumenten en sites daterend vanaf de Late Middeleeuwen. Verder zijn er wel vondsten daterend uit de Romeinse periode. Verder onderzoek is hier niet naar gedaan. In de omgeving van Heers zijn eveneens veelal indicaties voor Romeinse, Middeleeuwse en Laat-Middeleeuwse occupatie. In de verdere omgeving zijn eveneens Romeinse tumuli, heirbanen en villa's teruggevonden.

Op basis van het historisch kaartmateriaal blijkt dat het plangebied onbebouwd was tot de laatste decennia. Vanaf de luchtfoto 1979-1990 kan voor het eerst de huidige bebouwing gezien worden. Voor deze luchtfoto was het plangebied voornamelijk in gebruik als grasland of akkerland. Ook geven de kaarten het grote hoogteverschil aan. Dit hoogteverschil toont dat het westelijke gedeelte hoger gelegen is als het oostelijke gedeelte. Verder toont dit een verschil met het DTM waar aangegeven wordt dat het centrale gedeelte opgehoogd is voor de bouw van de serre. De kans op archeologische resten daterend vanaf de Late Middeleeuwen is eerder laag.

2.2 Aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed

Binnen het plangebied zal een nieuwe winkel, parking en bufferbekken gerealiseerd worden. Voor deze zaken gebouwd worden, moet de huidige bebouwing, met name de serre en het handelspand met bijgebouwen, gesloopt worden. Hierna zal eveneens het plangebied opgehoogd worden tot 87,30mTAW (circa 60cm). Op deze manier zullen bepaalde ingrepen geen verstoring in de oorspronkelijk bodem verstoren. Enkel de funderingspalen, de riolering en het bufferbekken zullen nog een effectieve verstoring veroorzaken.

Op basis van het bureauonderzoek kon vastgesteld worden dat het plangebied een interessante locatie heeft voor archeologische resten vanaf het Laat-Paleolithicum tot de Late Middeleeuwen. De aanwezigheid van het colluvium betekent dat deze archeologische resten bedekt zijn geweest en op deze manier dus nog intact kunnen voorkomen.

Als de nieuwe en de huidige situatie met elkaar vergeleken worden, kan vastgesteld worden dat er maar een kleine oppervlakte extra verstoord wordt namelijk 1223m². Van deze kleine oppervlakte wordt een groot deel verstoring in de ophoging. Omwille van de beperkte oppervlakte is de kenniswinst gering en fragmentarisch. Omwille van deze reden zal het plangebied vrijgegeven worden.

3 Advies op basis van de resultaten

Op basis van deze gegevens wordt door het Vlaams Erfgoed Centrum geen verder onderzoek geadviseerd. De geplande werkzaamheden vormen geen bedreiging voor het bodemarchief. Er hoeft geen programma van maatregelen te worden opgesteld.

Ondanks het advies tot vrijgeven van het terrein, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht, conform artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. De civieltechnisch uitvoerder is verplicht eventuele toevalsvondsten binnen drie dagen na ontdekking te melden bij Onroerend Erfgoed.